

BUSINESS

Prvi broj je izašao 4. juna 2004.

Lobisti EU i dalje pod maskama.

Evropska komisija je 2008. godine formirala zvanični registar briselskih agencija koje se bave lobiranjem. Međutim, većina još uvek izbegava da se registruje. Prema anketi koju je realizovao Alter-EU, Alliance for Lobbying Transparency and Ethics Regulation, svega 39,2% od 286 kompanija za koje se zna da se bave ovom delatnošću se upisalo u registar. S obzirom na različite definicije pojma lobiste, Alter-EU je anketirao samo firme koje se otvoreno tako predstavljaju. Od 174 neregistrovanih kompanija koje se bave ovom delatnošću, njih 104 imaju akreditaciju Evropskog parlamenta i pristup zgradi Parlamenta, gde zastupaju interese. Registar Komisije je dobrovoljan, iako je Evropski parlament usvojio rezoluciju u maju 2008. koja poziva na obaveznu registraciju svih aktera lobiranja u institucijama EU.

Kinesko ulaganje u naftne izvore.

Zvaničnici najveće kineske naftne kompanije Cnooc, koja se bavi istraživanjem nafte i naftnih polja, su izjavili da su ozvaničili saradnju sa Bidas Energy. Ova argentinska naftna kompanija poseduje naftna polja u Argentini, Čileu i Boliviji, i Cnooc će u nju uložiti \$ 3,1 mlrd. Ova akvizicija je najnoviji potez kineske naftne industrije u pokušaju da proširi svoje poslovanje širom sveta. Planirano je da se forma zajedničkih ulaganja dve kompanije zasniva na kupovini 50% akcija u jednoj od filijala argentinske kompanije. Početkom ove decenije, kompanije PetroChina, Sinopec i Cnooc su počele kupovinu imovine širom Afrike, Azije i Bliskog istoka i tako postale vodeće kompanije koje su doprinele ekonomskom rastu u svojoj zemlji.

Prvi solarni park u Italiji.

Najveća evropska kompanija obnovljivih izvora energije, Statkraft iz Norveške, je otvorila svoju prvu solarnu elektranu, Casale u italijanskom gradu Apriliji. Casale solarni park će snabdevati oko 1200 domaćinstava u Italiji. Statkraft je takođe najavio ekskluzivni sporazum sa energetsom kompanijom Siemens povodom izgradnje novih kapaciteta u Italiji tokom 2010.

"Pametni" brodovi.

Južna Koreja razvija brodove nove generacije koje će pokretati solarna i električna energija, dok će navigacioni i operativni sistem biti zasnovani na informacionoj tehnologiji 2015. Vlada će prezentovati projekat tokom druge polovine godine. Koreja proizvodi najviše brodova u svetu, a inovacije su nastale iz želje da se sačuva životna sredina, nadmaši veći rival Kina i povрати nivo prodaje koji je opao usled krize.

COMMUNICATIONS

Nova generacija bar kodova.

Razvoj tehnologija će ubrzo omogućiti potrošačima da o omiljenom proizvodu saznaju više putem audio i tekstualnih poruka koje će pored šifre proizvoda da sadrži bar kod na ambalaži. Uz pomoć mobilne aplikacije Stickybits koja se zasniva na Android OS i iPhone platformi potrošači će biti u prilici da putem pametnog telefona saznaju šta drugi kupci misle o nekom proizvodu. Reč je o digitalnom tagu, koji će se očitavati putem telefona, nakon skeniranja bar koda. Ova tehnologija bi omogućila pristup online biografiji ili Facebook profilu osobe koja je ostavila komentar. Tagovanje proizvoda sa digitalnim podacima pruža neograničene mogućnosti u B2B i C2C segmentu. Ova tehnologija ima veliki potencijal primene, naročito što je, bar za sada, besplatna.

Ružni i debeli nepoželjni u Pradi.

Rina Bovrisse, menadžer u kompaniji Prada Japan je tužila kompaniju zbog izjave Davide Sesia, izvršnog direktora, da "ukloni" 15 radnika, koje je opisao kao "stare, debele i nimalo nalik na Pradu". Rina tvrdi da je u kompaniji od nje zahtevano da promeni frizuru i da smrša.

Aurea 2010. Poslovni portal eKapija će 23. marta u Aeroklubu svečano dodeliti nagradu za investiciju godine, jednom od sedam društveno korisnih i finansijski isplativih projekata pokrenutih u Srbiji tokom godine. Ovogodišnji finalisti su: povratna ambalaža sa RFID tehnologijom L.A.B.B. Group, aukcijski sajt Limundo, digitalni rendgen aparat Vision C kompanije Visaris, ultra brzi simulator firme Tajfun, postrojenje za preradu biološkog otpada kompanije Alltech Fermin, savremeni rasadnik povrća preduzeća Grow Rasad i White horse aukumulator Fabrike aukumulatora Sombor.

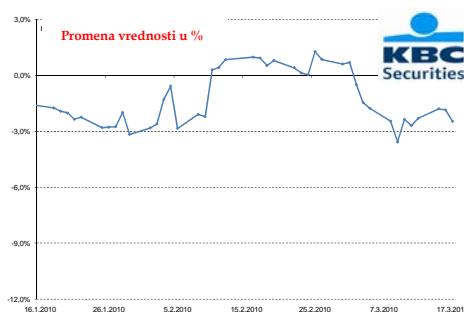
Novi zakon o zaštiti podataka u Britaniji.

U Velikoj Britaniji će 6. aprila na snagu da stupi zakon o zaštiti ličnih podataka. Ovaj zakon je, između ostalog, rezultat skandala koji je izbio 2007, kada je javno preduzeće HM Revenue and Customs, zaduženo za isplatu dečijih dodataka, izgubilo podatke o 25 miliona britanskih porodica. Tadašnji komesar za informisanje je isticao potrebu za većim ovlašćenjima kako bi mogao da sankcioniše organizacije koje ne preduzimaju sve mere bezbednosti u zaštiti podataka. Iako je novim zakonom za nepoštovanje predviđena kazna i do 500.000£, većina kompanija zaštitu podataka ne shvata dovoljno ozbiljno i ne brine ih novi zakon. Jonathan Care, konsultant specijalizovan za zaštitu podataka, je izjavio da je glavni problem nedovoljna upućenost kompanija u novu zakonsku regulativu, kao i da neke kompanije ne poseduju ni najosnovniji sistem zaštite.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži neznatan pad u odnosu na proteklu nedelju.

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 17. 03. 2010.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	87.550,00
Soja Protein	92.565,00	84.150,00
Tigar	93.086,00	81.750,00
Metalac	95.120,00	88.000,00
Aik Banka	93.388,00	105.413,00
Komercijalna Banka	107.400,00	87.573,00
Imlek	92.616,00	93.840,00
Metals Banka	88.200,00	94.920,00
Univerzal Banka	85.800,00	71.555,00
Veterinarski zavod	92.853,00	115.938,00
Ukupna vrednost	933.728,00	910.689,00

EUkratko

Bez posla zbog piraterije. Ukoliko piraterija na Internetu nastavi trend rasta, skoro 1,2 miliona ljudi će ostati bez posla u EU do 2015. godine. Industrija zabave čini 7% BDP EU, a zapošljava 6,5% radne snage.

Kanađani ne žele alkohol iz EU. Region Nunavut, sa severa Kanade, je doneo odluku o zabrani prodaje alkoholnih pića iz Evrope. Ovaj potez predstavlja odgovor na sličnu zabranu koja je u EU uvedena prošlog jula, a odnosi se na uvoz morskih plodova.

Brojne evropske zemlje, među kojima su i Italija, Poljska, Španija, Irska, Portugalija, razmatraju mere štednje kako bi smanjile dugove koji su se u jednu ekonomsku krizu popeli na rekordne iznose i na taj način izbegle sudbinu Grčke.

Te aktivnosti dobile su na snazi nakon što je Grčka zapala u najveću dužničku krizu u poslednjih nekoliko decenija i unela nemir među zemljama evrozone, koje strahuju da bi grčka kriza mogla da ugrozi zajedničku valutu i poprimi domino efekt. Dok je Grčka, zahvaljujući signalima EU da neće dozvoliti njen bankrot, makar privremeno predahnula, najveća nepoznanica je—koja će se sledeća zemlja suočiti sa istom krizom. Hronično "kratkih rukava", Italija je opterećena zapanjujućim velikim dugom, nikakvim realnim izgledom za rast privrede i vođom 'upetljanim' u skandale.

Insieme, unite, unite Europe

Italija se s razlogom našla u središtu pažnje skeptika, jer je njen javni dug od 114% bruto društvenog proizvoda za 2% iznad grčkog. Italijanska ekonomija s godišnjim obrtom od \$ 1,2 mlrd je smanjila aktivnosti tokom 2009. godine za 5%. To je bio jedan od najvećih padova u evrozoni, a za ovu godinu se očekuje da će jedva ostvariti minimalni rast.

Italijanski političari tvrde da je njihova zemlja otporna na dužničku krizu zato što ima visoku štednju stanovništva, veliko iskustvo u suočavanju sa deficitima i izvršno fiskalno rukovodstvo. Finansijska tržišta, koja su se proteklih meseci tako surovo obračunavala s Grčkom, izgleda da, zasad, prihvataju te ocene. Globalna agencija za kreditne rejtinge Fitch ocenjuje da je italijanski rejting AA stabilan. Mada Italija ima niz sličnosti sa Grčkom - korupciju, dug i spor privredni rast - njeni troškovi pozajmljivanja nisu tako visoki, a dugovi su dugoročniji.

Trenutni italijanski mir bi, upozoravaju ekonomisti, mogao da bude uskoro pomućen. Kičmu privrede čine mala i srednja preduzeća na koja otpada 99,6% svih registrovanih kompanija, što je jedinstveno u razvijenom svetu. Njihov broj je 4,48 mil u odnosu na samo 3.600 velikih firmi, odnosno onih sa više od 250 zaposlenih. Problem je što je veliki broj malih i srednjih preduzeća doživelo drastičan pad prodaje tokom prošle godine, pa italijanski radnici, posle radnika iz Portugalije, zarađuju najmanje u zapadnoj Evropi - u proseku 14.700 evra godišnje.

Poljski penzioneri na udaru

Iako je Poljska bila jedina zemlja u EU koja je krizu prebrodila bez recesije, situacija ni u toj zemlji, zbog rasta duga, nije ružičasta. Kako bi se zemlja izborila s tim, najveći poljski savez poslodavaca je predložio vladi kontroverzni recept za smanjenje deficita državnog proračuna i javnih finansija - manje penzije. Stručnjaci predlažu da se u propise koji predviđaju valorizaciju penzija i usklađivanje s rastom plata doda klauzula koja bi vladi omogućila da u slučaju alarmantnog proračunskog duga i javnih finansija penzije ne valorizira ili čak nominalno smanji.

Poljska je među zemljama EU u sredini liste po deficitu javnih finansija, koji je, prema podacima Evropske komisije, prošle godine iznosio 51,8% BDP. Posle Mađarske, čiji je deficit javnih finansija dostigao prošle godine 79,1% BDP, poljski javni dug je drugi po veličini među novim, postkomunističkim članicama EU. Kriterijum za ulazak u evrozonu predviđa da dug javnih finansija ne sme preći 60% BDP.

Međunarodni monetarni fond je nedavno upozorio da je plan poljske vlade za konsolidaciju javnih finansija suviše ambiciozan i teško ostvariv, te je predvideo da on 2014. godine može da dostigne 62% BDP. "Naša budućnost zavisi od sreće. Ako u svetu krene oživljavanje ekonomije, naš dug u odnosu na BDP će se smanjivati. Ako ne oživi potražnja, možemo imati probleme", izjavio je ekonomista Piotr Bielski.

Nemački krediti

Veliku štednju je najavila i nemačka kancelarka Angela Merkel, koja je suočena s kritikama da nije izrekla ni reč o tome kako vlada namerava da se oslobodi velikog bremena dugova. Kritičari podsećaju da nijedna nemačka vlada nije uzela toliko novih kredita kao aktuelna - čak 80 mlrd evra. "Konsolidacija proračuna, privredni rast i zapošljavanje su osnovni zadaci. Jedino kancelarka nije ništa rekla o tome kako ostvariti te ciljeve", kažu nemački ekonomisti.

Među evropskim top dužnicima su i Španija, Irska i Portugalija koja je najavila oživljavanje privatizacije kako bi se izborila sa državnim dugovima.

Izvor: Bankamagazin

BELA KNJIGA 09 - U ovom broju BC Biltena preporuke Saveta stranih investitora u okviru segmenta zaštite životne sredine:

- Podzakonski akti u oblasti upravljanja otpadom;
- Podzakonski akti u oblasti ambalaže i ambalažnog otpada;
- Podzakonski akti u oblasti zaštite vazduha;
- Plan za smanjenje otpada;
- Donošenje nacionalne strategije o zaštiti životne sredine;
- Konsolidovanje pravnog okvira kroz usvajanje podzakonskih akata o informacionom sistemu zaštite životne sredine, uključujući sadržaj i procedure za monitoring i sistem izveštavanja;
- Pružanje podrške lokalnim vlastima u formiranju regionalnih deponija, kao i sanacija i rekultivacija postojećih;
- Ubrzavanje stvaranja infrastrukture za zaštitu životne sredine—testiranja, analize, širenje mreže ovlašćenih organizacija, specijalizovane ustanove za upravljanje otpadom, itd.

Srbija je mala bara u kojoj obitava samo 17.759 milionera, ali moguće je da će nakon najavljenih dinarskih kredita njihov broj naglo da skoči. Dok se ne obogatite, ostaje vam da se osvežite koristeći Gorenje bojlere made in Serbia.

Vaš Bovan tim

Nije dovoljno sticati znanje,vec ga treba i upotrebljavati, Ciceron

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 20.03.2010 – Festival advertajzinga FONklame, Seminar o advertajzingu, FON, Beograd
- 22.03.2010. – Festival advertajzinga FONklame, Veče reklama, , FON, Beograd
- 22.03.2010. – Restrukturiranje i privatizacija javnih preduzeća u Srbiji, Hyatt Regency, Beograd
- 23.03.2010. – Dodela nagrade Aurea 2010, Aeroklub, Beograd
- 24.03.2010 – Ekonomska konferencija sa Vladom Srbije, Hyatt Regency, Beograd
- 29-31. 03.2010 – Profesionalni razvoj menadžera, Mokrogorska škola menadžmenta, Mokra Gora
- 15-16.04.2010 – Nekretnine i infrastruktura u Jugoistočnoj Evropi, Hyatt Regency, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan

Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, J. Kostić, I. Pavlović, L. Grubić, B. Kunić, K. Grgurević i M. Ribar

Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu

Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13,

106013 Beograd, Srbija

posetite www.bovan.eu

T: 011 3036 134, F: 011 3284 380

Prijatelji BC Biltena:

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL